

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2018

aruandeaasta lõpp: 31.12.2018

nimi: Tartumaa Arendusselts

registrikood: 80240283

tänava nimi: Riia tn

maja number: 15

linn: Tartu linn

vald: Tartu linn

maakond: Tartu maakond

postisihnumber: 51010

telefon: +372 53409873, +372 7430088

e-posti address: kristiina@tas.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	9
Bilanss	9
Tulemiaruanne	10
Rahavoogude aruanne	11
Netovara muutuste aruanne	12
Raamatupidamise aastaaruande lisad	13
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	13
Lisa 2 Raha	14
Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed	14
Lisa 4 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	15
Lisa 5 Võlad ja ettemaksed	15
Lisa 6 Liikmetelt saadud tasud	16
Lisa 7 Annetused ja toetused	16
Lisa 8 Tulu ettevõtlusest	16
Lisa 9 Muud tulud	16
Lisa 10 Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	17
Lisa 11 Mitmesugused tegevuskulud	17
Lisa 12 Tööjõukulud	17
Lisa 13 Seotud osapooled	18
Aruande allkirjad	20
Vandeauditori aruanne	21

Tegevusaruanne

Seisuga 31.12.2018 oli TASil 99 liiget – 9 omavalitsust, 38 erasektori ja 52 kolmanda sektori esindajat. Aastal 2018 on vastu võetud 3 uut liiget ja välja arvatud 6 liiget.

Üldkoosolekuid toimus aastal 2018 kolm korda: jaanuaris, aprillis ja oktoobris. Aastal 2018 toimus 10 juhatuse koosolekut (2 nendest elektroonilist koosolekut).

TASi büroo asub Tartus, Vaksali 17A. TASil oli 31.12.2018 seisuga 3 täiskohaga töötajat – tegevjuht, konsultant-projektijuht ja konsultant-asjaajaja.

Raamatupidamine on teenusena firmalt E-Audit Konsultatsioonid OÜ.

Vastutusvaldkonnad on töötajate vahel jagatud järgmiselt:

Tegevjuht:

- ☐ TASi rakenduskava, eelarve ja tegevuskava projektide koostamine ja juhatusele tähtaegne kinnitamiseks esitamine;
- ☐ TASi strateegia rakendamine, rakenduskava, eelarve ja tegevuskava täitmise tagamine, nendes ettenähtud tegevuste planeerimine ja elluviimine, kooskõlastades eelnevalt:
  - a. juhatuse komisjoniga üle 3000 eurose mahuga tegevuste sisu ja eelarved ning töövõtulepingud;
  - b. juhatuse esimehega tegevjuhiga seotud tegevused/dokumentatsiooni (sh oma puhkuste ajakava ja kuludokumendid);
- ☐ riigisese ja rahvusvahelise koostöö ja arendusprojektide kavandamine ja koostamine ning selleks vajalike ettepanekute tähtaegne esitamine juhatusele;
- ☐ tegevmeeskonna ja TASi lepinguliste partnerite töö planeerimine, korraldamine, juhtimine ja kontrollimine vastavalt eelarvele, rakendus- ja tegevuskavale, üldkoosoleku ja juhatuse otsustele ning punktis 2 toodud tingimustele;
- ☐ lepingute, jooksvate tehingute ja kohustuste allkirjastamine vastavalt volitustele ja punktis 2 toodud tingimustele;
- ☐ TASi kontori asjaajamise korraldamine;
- ☐ dokumentatsiooni korrasoleku, dokumendihalduse toimimise ja vastavuse tagamine kehtivas seadusandluses ja TASi juhtorganite otsustega kehtestatud nõuetele;
- ☐ informatsiooni kaasajastuse tagamine TASi veebilehel ja TASi hallatavates meililistides;
- ☐ informatsiooni vahendamise korraldamine TASi juhatuse, liikmete, koostööpartnerite ja avalikkuse vahel;
- ☐ TASi juhtorganite ja nende komisjonide koosolekute tehnilise toe tagamine;
- ☐ aruandluse koostamine ja esitamine, sh:
  - a. tegevuskava ja eelarve täitmise aruanded juhatusele kord kvartalis;
  - b. tegevuskava ja eelarve täitmise aruanded üldkoosolekule kaks kord aastas;
- ☐ TASi esindamine vastavalt oma volitustele;
- ☐ projektitaotlustega seotud töökorralduse, menetlemise ja seirega seotud dokumentatsiooni väljatöötamise korraldamine ja toimimise tagamine.

Konsultant-projektijuht:

- ☐ projektitaotlejate nõustamine ja teavitamine, sh projektitaotluste menetlemine ettevõtluse valdkonnas;
- ☐ projektide ja taotlemisega seonduvate infopäevade, koolituste, töökoosolekute ja konsultatsioonide korraldamine ning läbiviimine;
- ☐ taotlemise, menetlemise ja seirega seotud dokumentide arhiveerimine vastavalt TASi dokumentide käitlemise korrale;
- ☐ PRIA taotlusvormide ja kuludeklaratsioonide kontrollimine ja allkirjastamine;
- ☐ projektide kohta seireandmete kogumine vastavalt TASi seirekorrale;
- ☐ töö korraldamine hindamiskomisjoniga;
- ☐ projektitaotlustega seotud dokumentatsiooni ettevalmistamises osalemine;
- ☐ projektitaotluste andmesüsteemi ja seiresüsteemi arendamises osalemine;
- ☐ töö organisatsiooni dokumentatsiooniga;
- ☐ TASi arendusprojektide juhtimine ettevõtluse valdkonnas, sh koostöövõrgustike arendamine ja juhtimine;
- ☐ koolituspäevade, õppereiside, seminaride ja ümarlaudade organiseerimine;
- ☐ projektidega seonduva dokumentatsiooni korrashoid ja arhiveerimine;
- ☐ projektidega seotud aruandlus ja teavitamine;
- ☐ TASi strateegia rakendamine.

Konsultant-asjaajaja:

- ☐ projektitaotlejate nõustamine ja teavitamine;
- ☐ projektide ja taotlemisega seonduvate infopäevade, koolituste, töökoosolekute ja konsultatsioonide korraldamine ning läbiviimine;
- ☐ taotlemise, menetlemise ja seirega seotud dokumentide arhiveerimine vastavalt TASI dokumentide käitlemise korrale;
- ☐ projektide kohta seireandmete kogumine vastavalt TASI seirekorrale;
- ☐ töö korraldamine hindamiskomisjoniga;
- ☐ projektitaotlustega seotud dokumentatsiooni ettevalmistamises osalemine;
- ☐ projektitaotluste andmesüsteemi ja seiresüsteemi arendamises osalemine;
- ☐ töö organisatsiooni dokumentatsiooniga;
- ☐ kohalike omavalitsuste nõustamine piirkondlike arendusprojektide ideede väljaarendamisel;
- ☐ koolituspäevade, õppereiside, seminaride ja ümarlaudade organiseerimine;
- ☐ projektidega seonduva dokumentatsiooni korrashoid ja arhiveerimine;
- ☐ projektidega seotud aruandlus ja teavitamine;
- ☐ TASI strateegia rakendamine.

2018.a. olulisemad tegevused

TASI olulisemad tegevused aastal 2018 olid:

- Taotlusvoorud projektitoetusteks (menetlemine, hindamine, valdade külastused ja infopäevad);
- Strateegia seire korraldamine, vahehindamine ja uuendamine. Uuendamine toimus perioodil märts 2018-veebruar 2019, mille käigus leidsid aset järgmised tegevused:
  - o seminarid ja ümarlaud valdades (märts 2018);
  - o strateegia täitmise statistilise analüüsi koostamine ning tutvustamine liikmete ja koostööpartnerite seminaril (juuli 2018);
  - o töötoa/arutelu läbiviimine üldkoosolekul ja juhatusega strateegia muudatusvajaduste määratlemiseks (03.10.18, 06.11.2018);
  - o hinnang seni rahastatud ja elluviidud projektide sisulisele panusele strateegia eesmärkidesse, võimalike kitsaskohtade määratlemine (oktoober-november 2018);
  - o elektroonilise ideekorje läbiviimine (oktoober-detsember 2018);
  - o KOVide arengukavade analüüs (november 2018);
  - o strateegiadokumendi uuendatud versiooni koostamine (jaanuar 2019);
  - o strateegia uuenduste tutvustamise seminar – 24.01.2019;
  - o uuendatud strateegia avalikustamine – 28.01-06.02.2019;
  - o uuendatud strateegia vastuvõtmine TASI üldkoosolekul – 20.02.2019.
- Siseriiklike ja rahvusvaheliste koostööprojektide ettevalmistamine ja elluviimine (Innovatsiooni otsingul, Noortefond, NG kollased aknad, Peipsimaa turundus ja järvefestival, Moldova arengukoostöö projekt, Lõuna-Eesti toiduvõrgustik, rattasõidud LEADER projektide külastamiseks, liikmete suveseminar ja klubiõhtud);
- LINC konverentsil osalemine Soomes ja liikmete õppereis Prantsusmaale;
- Eesti multifondide töögrupi juhtimine ja ELARDi asepresidentuur.

Kokku kaasati 2018.a. läbi erinevate ürituste üle **500** osaleja.

Tartumaa Arendusseltsi projektid**“Kogukonna juhitud kohaliku arengu põhimõtete tutvustamine ja rakendamine Moldovas”**

2018.a. jätkus 2016.a. alguse saanud Eesti Välisministeeriumi arengukoostöö programmist rahastatud projekt „Kogukonna juhitud kohaliku arengu põhimõtete tutvustamine ja rakendamine Moldovas“. Projektipartneriteks on Tartumaa Arendusselts, Pärnu Lahe Partnerluskogu ning Moldova Arenduse ja Sotsiaalsete Algatuste Instituut "Viitorul".

Projekti käigus tutvustati Moldovas kogukonna juhitud kohaliku arengu põhimõtteid (community-led local development e CLLD) ja loodi eeldused nende rakendamiseks Eesti ja Moldova organisatsioonide koostöös. Eesti eksperdid tutvustasid teoreetilisi ja õiguslikke aspekte, mis on seotud CLLD rakendamisega EL regionaal- ja maaelu arengus, tuginedes Eesti kogemustele ning selgitasid välja kohalikud asjaolud, mis võivad mõjutada CLLD ja LEADER-lähenedamise rakendamist Moldovas. CLLD põhimõtete rakendamiseks koostati projekti käigus kaks näidisstrateegiat, mis loovad eeldused CLLD edasiseks rakendamiseks ning koostööks Eesti tegevusgruppidega. Näidisstrateegiad valmisid 2018.a. maikuu. Septembris 2018.a. alustas TAS Eesti Välisministeeriumi toel uut projekti “Moldova maapiirkondade arendamine kasutades LEADER/CLLD-lähenedamist”, mille raames rakendatakse toetusmeetmeid kohalike arengustrateegiatega elluviimiseks Moldovas.

Lõuna-Eesti koostöö "Elu kahe maailma piiril"

Lõuna-Eesti LEADER-tegevusgruppidega koostöös viiakse ellu kuute maakonda hõlmavat jätkuprojekti „Elu kahe maailma piiril“.

Koostöös osalevad ajakiri National Geographic Eesti, Tartumaa Arendusselts, Põlvamaa Partnerluskogu, Võrumaa Partnerluskogu, Valgamaa Partnerluskogu, Piirveere Liider, Jõgevamaa Koostöökoda, Peipsimaa Turism, Tartu linn, Elva linn, Valga linn, Võru linn, Mustvee linn, Setomaa Turism, Valgamaa Arenguagentuur, Põlvamaa Arenduskeskus, Võrumaa Arenduskeskus, Tartumaa Turism ja Põlvamaa Turismiinfokeskus.

2018.a. viidi koostöö raames ellu erinevaid turundustegevusi: täiendati kodulehte, valmisid marsruuditrükised erinevates keeltes, ilmusid artiklid ajakirjas National Geographic Eesti ning ajakirjaniku Sander Silma kaasabil valmisid Lõuna-Eesti teemalised lood. Samuti käivitati rahvusvaheline koostööprojekt "Kogukondade tugevdamine ja turismi edendamine National Geographic kollaste akendega", kus peale Eesti partnerite osalevad Põhja-Iirimaa ja Soome.

Tartumaa lisategevused rahvusvahelises projektis on:

1. Tartumaa siseste võrgustike (sh Emajõe võrgustiku) tugevdamine ja arendamine (nt Emajõe ja lisajõgede võrgustiku kaardistamine koos piirkonna ettevõtjate, MTÜde ja KOVidega, temaatiline kaardistus koos investeringuvajadustega);
2. Koolitusreis projekti partnerriiki TASI liikmetele ja Tartumaa võrgustikele (sh kogukonnad, ettevõtjad, kohalikud omavalitsused, 15-20 in);
3. Turundustegevused Tartumaa võrgustike võimendamiseks.

Tartumaale paigaldati kollane aken Kambja kiriku juurde.

Kollaste akende projekti raames tehakse koostööd Tartu kultuuripealinn 2024 ettevalmistamisel ning välja on arendatud Yellow windows flagship event, mis koosneb suursündmustest ja kogukonnaalgatusel põhinevatest väike ja keskmise suurusega sündmustest.

Rahvusvaheline koostööprojekt "Innovatsiooni otsingul"

2018.a. toimusid projektitegevused rahvusvahelise LEADER koostööprojekti "Innovatsiooni otsingul" koostöös Hispaania (TAGUS) ja Iirimaa (SECAD) tegevusgruppidega. 17.-21.09.2018.a. toimus Tartumaal rahvusvaheline innovatsiooni seminar, mille peamine fookus oli suunatud innovatsiooni mõtestamisele kohalikul tasandil. Rahvusvahelised innovatsioonikonsultandid külastasid Tartumaa kogukondi, ettevõtjaid ja võrgustike esindajaid. Valmisid ideekaardid arenguprogrammis osalejate nõustamiseks ning esimene sisend innovatsioonimudeli loomiseks.

Ühisprojekt "Tartumaa aktiivsed ja ettevõtlikud noored"

2018.a. valmistati ette ühisprojekti dokumentatsiooni noorte projektitaotluste vastuvõtmiseks LEADER vihmavarjuprojekti raames. Toimusid mõttetalgud noortega ja projekti juhtgrupi nõupidamised. Töötati välja taotlemistingimused, hindamiskriteeriumid ja reeglistik ning taotlemiseks vajalik dokumentatsioon. Projekti partnerid on MTÜ Tartumaa Noortekogu, SA Tartu Ärinõuandla, MTÜ Tartumaa Noorsootöötajate Ühendus, projekti kestvus on 2 aastat. Ühtekokku plaanitakse noorte ideekonkursside kaudu viia ellu vähemalt 25 noorte ettevõtlikkust ja praktilisi oskusi arendavat sündmust, kus osaleb vähemalt 300 noort. 2019.a. alguses avatakse esimene taotlusvoor.

Peipsimaa koostöö

Aastal 2018 viidi LEADER-rahastuse toel ellu mitmeid tegevusi Peipsi piirkonna tutvustamiseks ja arendamiseks: toiduhuviliste/ettevõtjate koolitusprogramm; imagoloogilised trükised – kultuur, toit, loodus; Peterburi kontaktseminaril osalemine; Venemaa ajakirjanike/reisikorraldajate FAM; Skandinaavia press/FAM Peipsi järvefestivalil; Valgevene pressireis; pressireis Soome ajakirjanikele, blogijatele; siseturu kampaania jätk suvi 2018; Baltic Guide ja Venemaa ajakirjades reklaam, toimusid Peipsimaa koostööfoorumi koosolekud ja ümarlauad ning järjekordne Peipsimaa arengufoorum. Juba kolmandat aastat leidis aset ka populaarne Peipsi Järvefestival esiklaev lodi "Jõmmu" osalusel. Festivali raames toimusid sadamates mitmed erinevad õpitoad ja tasuta kontserdid ning viidi ellu turundustegevusi piirkonna populariseerimiseks.

Koostööprojekt „Leader Inspired Network Community – LINC“

LINC on Austria, Saksamaa, Eesti ja Soome kohalike tegevusgruppide ja riiklike maaeluvõrgustiku üksuste algatus. LINC'i põhiliseks eesmärgiks on innovaatsiliselt edendada võrgustumist ja maaelu arendamise kogemuste vahetamist Euroopa LEADER-piirkondade vahel. Iga-aastaselt Euroopa LEADER-konverentsil on tegevusgruppide arendusalase kogemuse vahetus

kombineeritud spordivõistluste ja kulinaariaüritustega. 2018. aastal toimus LINC konverents Soomes. Samuti algasid ettevalmistused LINC 10. juubeli tähistamiseks Eestis Pärnumaal, mille raames antakse välja "LINC 10" trükis ja valmib juubeli video.

Euroopa lennujaamade koostöövõrgustiku loomine ja koostöö edendamine Hiina partneritega

Ettevalmistamisel on lennujaamade koostööprojekt, kus partneriteks on Eesti, Soome, Rootsi, Sloveenia, Itaalia, Hispaania, Austria tegevusgrupid ja maapiirkondades asuvad lennujaamad. 2018.a. käivitati läbirääkimised ja loodi koos partneritega projekti kontseptsioon ja esmane eelarve. Samuti alustati projekti konsortsiumi esimese koostumise ettevalmistamist. Eestist osalevad projektis Tartu Linnavalitsus, Tartu Lennujaam, Eesti Lennuakadeemia, Tartu Ülikool, Tartu Teaduspark. Projekti koordineerib Tartumaa Arendusselts. Koostöö peamised eesmärgid on:

- 1) Arendustegevuse toetamine ja investeringud maapiirkondades asuvates lennujaamades;
- 2) Euroopa maapiirkondades asuvate lennujaamade võrgustiku loomine;
- 3) Koostöö edendamine võrgustikus olevate lennujaamade vahel ja koostöö arendamine Hiina partneritega lennunduse, cargo ja logistikalahenduste arendamisel;
- 4) Euroopa-Hiina lennukoolitus konsortsiumi loomine;
- 5) Äriplatvormide loomine Euroopa ettevõtetele ja organisatsioonidele Euroopas ja Hiinas;
- 6) Cargo ja reisimarsruutide arendamine Euroopas ja koostöös Hiinaga;
- 7) Keskkonnahoiule ja uute tehnoloogiate arendamisele kaasa aitamine.

2019.a. kevadel esitatakse koostööprojekt TASI üldkoosolekule.

Koostööprojekt "Crowd4Region"

Ettevalmistamisel on rahvusvaheline koostööprojekt kogukonnarahastusplatvormide arendamiseks. Projekti partneriteks on Tartumaa Arendusselts, Austria, Luksemburgi, Saksamaa, Rootsi LEADER tegevusgrupid. 2018.a. toimus üks partnerite kohtumine LINC konverentsil Soomes, kus arutati projekti tegevusi. Seejärel valmistati ette projekti tegevuskava ja eelarve. Koostöö peamised eesmärgid on:

- 1) Analüüsida nii partnerriikides kui ka start-up maailmas kasutatavaid alternatiivseid finantseerimise ja ühisrahastuse võimalusi ning leida sobivaimad lahendused maapiirkondade kogukonnarahastus võimaluste jaoks;
- 2) Ette valmistada ja viia ellu ühisrahastuskampaania kuni kolme Tartumaa kogukonna/piirkonna tegevuste arendamiseks.

Projektide kinnitamine

2018. aastal viis Tartumaa Arendusselts läbi 2015-2022 LEADER meetme programmiperioodi neljanda ja viienda taotlusvoor. Mõlemas voorus olid avatud kõik TAS-i toetusmeetmed (6 meetet). 2018.aasta rakenduskava kohaselt oli projektitoetuste eelarveks 1 378 179 eurot, sh TASI enda arendusprojektid toetussummas 72 000 eurot.

Tabel 1. Ülevaade TASI 2018. aasta taotlusvoorudest.

Taotlusvoorud	Taotlusvoor eelarve EUR	Esitatud taotluste arv	TASI hindamiskomisjoni poolt kinnitatud projektid	
			Arv	Toetussumma
Kevadine taotlusvoor 26.03-10.04.2018	651 589,5	57	31	586 440
Sügisene taotlusvoor 27.08-10.09.2018	651 589,5	49	19	507 221
PROJEKTIDE TAOTLUSED KOKKU	1 303 179	106	50	1 093 661

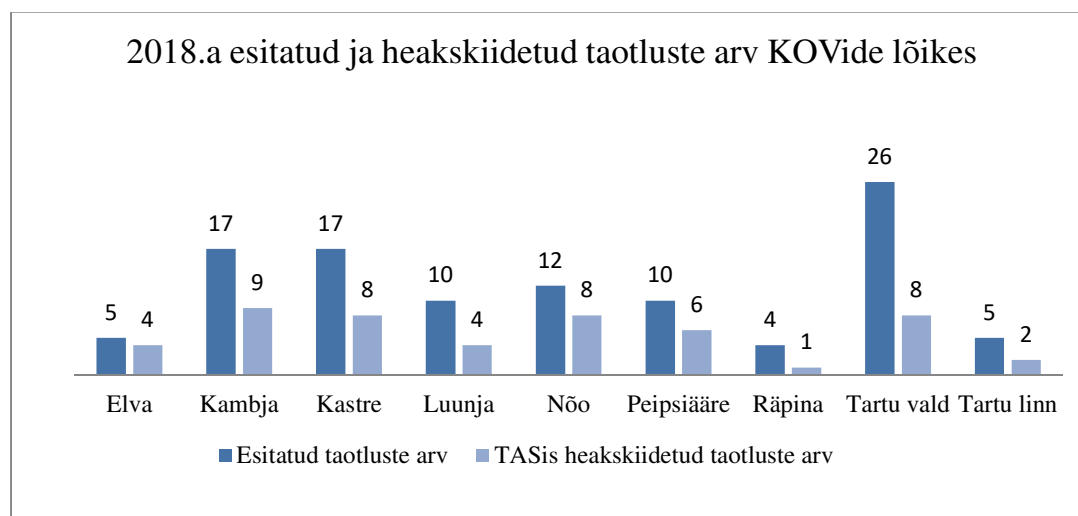
Taotlusvoorudesse esitatud 106 projektitaotlusest ei vastanud nõuetele 18 taotlust. TASI hindamiskomisjonile esitati kokku 88 taotlust, millest PRIAle esitati rahastamiseks 50 projekti ehk 57%, kogusummas 1 093 661 eurot. Tartumaa Arendusselts esitas 2018 a. üldkoosoleku poolt kinnitatud otsusega kaks projektitaotlust "Innovatsiooni otsingul" ning noortele suunatud ühisprojekt "Tartumaa aktiivsed ja ettevõtlikud noored", toetussummaga kokku 72 000 eurot. Koos TASI enda projektidega esitati PRIAle 2018. aastal 52 projektitaotlust, toetussummaga 1 165 661 eurot.

Tabel 2. TASI 2018.a taotlusvoorude ülevaade meetmete lõikes

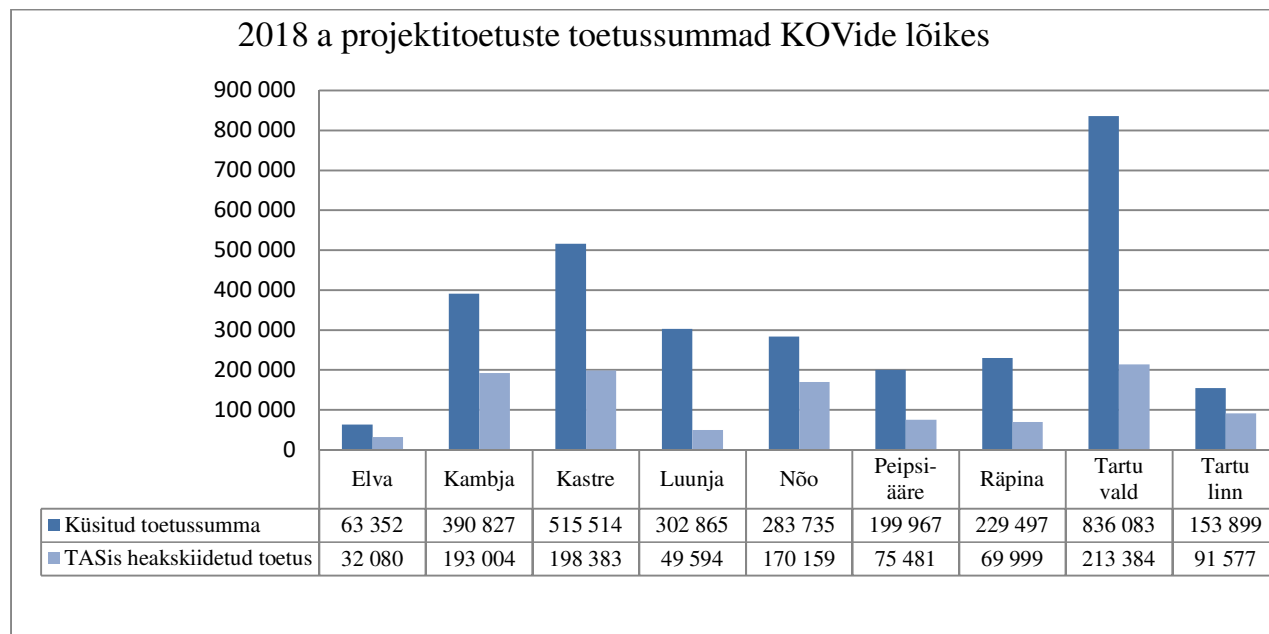
Meede		Taotlus- voorude eelarve	Taotlusvoorude esitatud		TASI poolt kinnitatud		Jääk 2018
			Arv	Toetus	Arv	Toetus	
1.1	Väiketootmise ja teenuste arendamine	344 545	26	690 372	11	307 704	36 841
1.2	Turismiettevõtluse arendamine	344 545	29	1 038 003	11	333 539	11 006
2.1	Kohalike traditsioonide hoidmine ja arendamine	289 417	28	719 026	18	289 394	23
2.2	Noorte aktiviseerimine	124 036	13	128 258	6	53 121	70 915
3.1	TASI piirkonda jäävate võrgustike loomine ja arendamine	102 818	7	218 041	3	84 903	17 915
3.2	Regionaalse ja rahvusvahelise koostöö edendamine	97 818	3	70 485	1	25 000	72 818
KOKKU		1 303 179	106	2 864 185	50	1 093 661	209 518

Taotlusvoorudesse esitatud taotluste esialgne soovitud toetussumma on peaaegu poole suurem kui toetuste eelarve, kõige suurem konkurents on kogukonna meetmes (Tabel 2).

Taotlusvoorudesse esitati kõige enam taotlusi Tartu (26), Kastre (17) ning Kambja (17) vallast. Joonisel 1 on näidatud esitatud projektide arv Tartumaa KOVide lõikes.

Joonis 1. 2018. a. taotlusvoorude esitatud ja heakskiidetud taotluste arv KOVide lõikes

Kõige aktiivsemalt on esitatud taotlusi Tartu vallast, kuhu on määratud ka kõige suuremad toetussummad. Joonisel 2 on toodud küsitud ja TASI poolt heakskiidetud toetussummad KOVide lõikes.

Joonis 2. 2018 a. taotlusvoorude esitatud ja heakskiidetud taotluste summad KOVide lõikes**Tegevused aastal 2019**

Peamised tegevused:

- 1) Strateegia uuendamine ja sellest tulenevalt vajalike tööprotsesside kaasajastamine;
- 2) Taotlusvoorude läbiviimine, sh esmakordselt suurprojektide taotlusvoor: nõustamine, menetlemine, hindamine;
- 3) Koostööprojektide elluviimine (9 projekti):
  - Kollased aknad siseriiklik projekt
  - Peipsimaa turundusprojekt
  - Tartumaa noortefondi ühisprojekt
  - Peipsi järvefestival

Rahvusvahelised koostööprojektid:

- Innovatsiooni otsingul
- Kollased aknad rahvusvaheline, Tartu kultuuripealinn 2024 koostöö
- Moldova arenguabi projekt

Ettevalmistamisel projektid:

- Euroopa lennujaamade võrgustiku loomine ja koostöö Hiinaga
- Kogukonnarahastusplatvormide arendamine "Crowd4Region"

- 4) Siseriikliku CLLD töögrupi eestvedamine ja ELARDi asepresidentuur – seminar LINC raames;
- 5) LINC 10 aastat konverentsil osalemine.

Peamised finantssuhtarvud:	2018	2017
Likviidsuskordaja (raha/ lühiajalised kohustused)	0,52	0,18
Kogutulude muutus % (kogutulude muutus/ eelmise aruandeaasta kogutulu)	+13%	+1%

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2018	31.12.2017	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	88 065	16 688	2
Nõuded ja ettemaksud	107 453	86 602	3
Kokku käibevarad	195 518	103 290	
Kokku varad	195 518	103 290	
Kohustised ja netovara			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Võlad ja ettemaksud	168 775	93 666	5
Kokku lühiajalised kohustised	168 775	93 666	
Kokku kohustised	168 775	93 666	
Netovara			
Eelmiste perioodide akumulieeritud tulem	9 624	740	
Aruandeaasta tulem	17 119	8 884	
Kokku netovara	26 743	9 624	
Kokku kohustised ja netovara	195 518	103 290	

Tulemiaruanne

(eurodes)

	2018	2017	Lisa nr
Tulud			
Liikmetelt saadud tasud	31 745	25 816	6
Annetused ja toetused	236 830	206 677	7
Tulu ettevõtlusest	317	1 442	8
Muud tulud	21 998	24 264	9
Kokku tulud	290 890	258 199	
Kulud			
Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	-249 168	-218 624	10
Mitmesugused tegevuskulud	-24 608	-30 691	11
Kokku kulud	-273 776	-249 315	
Põhitegevuse tulem	17 114	8 884	
Intressitulud	5	0	
Aruandeaasta tulem	17 119	8 884	

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2018	2017	Lisa nr
Rahavood põhitegevusest			
Liikmetelt laekunud tasud	31 256	22 593	
Laekunud annetused ja toetused	292 528	188 412	
Laekumised kaupade müügist ja teenuste osutamisest	28 015	26 647	
Muud põhitegevuse tulude laekumised	1 400	1 242	
Väljamaksed tarnijatele kaupade ja teenuste eest	-174 068	-145 603	
Väljamaksed töötajatele	-105 628	-104 143	
Muud rahavood põhitegevusest	-2 126	-482	
Kokku rahavood põhitegevusest	71 377	-11 334	
Kokku rahavood	71 377	-11 334	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	16 688	28 022	2
Raha ja raha ekvivalentide muutus	71 377	-11 334	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	88 065	16 688	2

Netovara muutuste aruanne

(eurodes)

		Kokku netovara
	Akumuleeritud tulem	
31.12.2016	740	740
Aruandeaasta tulem	8 884	8 884
31.12.2017	9 624	9 624
Aruandeaasta tulem	17 119	17 119
31.12.2018	26 743	26 743

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

Tartumaa Arendusselts MTÜ (TAS) on koostanud 2018.a aastaaruande, mis on kooskõlas Eesti finantsaruandluse standarditega, Eesti Vabariigis kehtivas raamatupidamise seaduses sätestatud nõuetega, mida täiendavad Raamatupidamise Toimikonna poolt välja antud juhendid.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes.

Raha

Raha ja selle lähenditena kajastatakse rahavoogude aruandes kassas olevat sularaha, arvelduskontode jääke.

Rahavoogude aruanne on koostatud otsemeetodi kohaselt. Rahavoogude aruandes kajastuvad "Väljamaksed töötajatele" real väljamaksed töötasude, seotud maksude ja lähetuskulude osas.

Nõuded ja ettemaksud

Ostjatelt laekumata arved on bilansis hinnatud lähtuvalt tõenäoliselt laekuvatest summadest. Seejuures hinnatakse iga konkreetse kliendi laekumata arveid eraldi, arvestades teadaolevat informatsiooni kliendi maksevõime ning võimalike vaidluste kohta.

Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Põhivara võetakse arvele soetamismaksumuses, mis koosneb ostuhinnast, mittetagastavatest maksudest ja muudest põhivara kasutuselevõtuga otseselt seonduvatest väljaminekutest. Amortisatsiooni arvestamisel kasutatakse lineaarse amortisatsiooni meetodit. Amortisatsiooninorm määratakse igale põhivara objektile eraldi sõltuvalt selle kasulikust tööeest.

Põhivarade arvelevõtmise alampiir 1278

Kasulik eluiga põhivara gruppide lõikes (aastates)

Põhivara grupi nimi	Kasulik eluiga
Kontoritehnika ja arvutid	5 aastat

Rendid

Rendilepingut loetakse kapitalirendiks juhul, kui kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule; vastasel juhul loetakse rendilepingut kasutusrendiks.

Kapitalirendi tingimustel renditud vara kajastatakse rendi jõustumise hetkel bilansis põhivara ja kohustusena. Rendileandjale makstavad renditasud jagunevad põhiosa tagasimakseteks ja finantskuluks.

Kasutusrendi tasutavad maksed kajastatakse kuluna ühtlaselt kogu rendiperioodi jooksul, sõltumata sellest, millal maksed tegelikult aset leiavad.

Finantskohustised

Kõik finantskohustised (võlad tarnijatele, viitvõlad ning muud lühiajalised kohustised) võetakse arvele nende soetusmaksumuses ja kajastatakse bilansis maksmisele kuuluvas summas.

Annetused ja toetused

Tegevuskulude sihtotstarbeliste toetuste ja annetuste kajastamisel lähtutakse tulude-kulude vastavuse printsiibist.

Sihtfinantseerimist kajastatakse tuluna nendes perioodides, mil leiavad aset kulud, mille kompenseerimiseks sihtfinantseerimine on mõeldud.

Tegevuse sihtfinantseerimist kajastatakse tuluna siis, kui sihtfinantseerimine muutub sissenõutavaks ja sihtfinantseerimisega seotud võimalikud tingimused on täidetud.

Tulud

Tulu sisseastumis-ja liikmemaksudest kajastatakse arvete esitamisest.

Tulud on kirjendatud tekkepõhiselt, tulude ja kulude vastavuse printsiibist lähtudes.

Lisa 2 Raha

(eurodes)

	31.12.2018	31.12.2017
Pangakontod	88 065	16 688
Kokku raha	88 065	16 688

Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2018	12 kuu jooksul	Lisa nr
Nõuded ostjate vastu	4 655	4 655	
Ostjatelt laekumata arved	4 655	4 655	
Ettemaksed	306	306	
Tulevaste perioodide kulud	306	306	
Laekumata sihtfinantseerimine	102 492	102 492	
Kokku nõuded ja ettemaksed	107 453	107 453	
	31.12.2017	12 kuu jooksul	Lisa nr
Nõuded ostjate vastu	10 150	10 150	
Ostjatelt laekumata arved	10 150	10 150	
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	34	34	4
Muud nõuded	1	1	
Viitlaekumised	1	1	
Laekumata sihtfinantseerimine	76 417	76 417	
Kokku nõuded ja ettemaksed	86 602	86 602	

Seisuga 31.12.2018 on PRIA poolt kinnitatud nõudeid summas 33 282 eurot ning kinnitamata nõudeid summas 69 210 eurot.

Bilansipäeva järgselt on PRIA poolt kinnitatud nõudeid summas 19 575 eurot. Juhtkonna hinnangu kohaselt laekuvad kõik laekumata sihtfinantseerimise nõuded vastavuses PRIA poolt teostatavale menetluskorrale.

Lisa 4 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad (eurodes)

	31.12.2018		31.12.2017	
	Ettemaks	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg
Käibemaks	0	0	34	923
Üksikisiku tulumaks	0	2 468	0	2 775
Sotsiaalmaks	0	4 378	0	5 282
Kohustuslik kogumispension	0	143	0	211
Töötuskindlustusmaksed	0	279	0	347
Ettemaksukonto jääk	0		0	
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	0	7 268	34	9 538

Lisa 5 Võlad ja ettemaksed (eurodes)

	31.12.2018	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	4 847	4 847	
Võlad töövõtjatele	4 237	4 237	
Maksuvõlad	7 268	7 268	4
Muud võlad	59	59	
Muud viitvõlad	59	59	
Saadud ettemaksed	152 364	152 364	
Tulevaste perioodide tulud	94 940	94 940	
Muud saadud ettemaksed	57 424	57 424	
Kokku võlad ja ettemaksed	168 775	168 775	
	31.12.2017	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	6 003	6 003	
Võlad töövõtjatele	6 770	6 770	
Maksuvõlad	9 538	9 538	4
Muud võlad	410	410	
Muud viitvõlad	410	410	
Saadud ettemaksed	70 945	70 945	
Tulevaste perioodide tulud	13 521	13 521	
Muud saadud ettemaksed	57 424	57 424	
Kokku võlad ja ettemaksed	93 666	93 666	

Tulevaste perioodide tulude all kajastub Välisministeeriumilt saadud rahvusvahelise projekti toetuse tulu, mis on mõeldud nende projektikulude kompenseerimiseks, mis leiavad aset 2019. aastal.

Muude saadud ettemaksete all kajastub ettemaks PRIA-lt, mille tagasimakse tähtaeg saabub vastavuses PRIA poolt teostatavale menetluskorrale.

Lisa 6 Liikmetelt saadud tasud

(eurodes)

	2018	2017
Mittesihotstarbelised tasud		
Liikmemaksud	31 745	25 816
Kokku liikmetelt saadud tasud	31 745	25 816

Lisa 7 Annetused ja toetused

(eurodes)

	2018	2017
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	6 000	0
Sihtfinantseerimine PRIA-It -Leader meede	142 783	144 251
Sihtfinantseerimine PRIA-It - projektid	65 102	35 310
Muu sihtfinantseerimine	22 945	27 116
Kokku annetused ja toetused	236 830	206 677
sh eraldis kohaliku omavalitsuse eelarvest	6 000	0
s.h. Tartu Linnavalitsuse eraldised	6 000	0

Muu sihtfinantseerimise all kajastub Välisministeeriumilt saadud rahvusvahelise projekti sihtfinantseerimise tulu summas 22 945 eurot.

Lisa 8 Tulu ettevõtlusest

(eurodes)

	2018	2017
Piirkondliku elu edendavate kaupade ja teenuste müük, s.h. trükiste väljaandmine, koolituste korraldamine jmt	317	1 442
Kokku tulu ettevõtlusest	317	1 442

Lisa 9 Muud tulud

(eurodes)

	2018	2017
Osalustasude tulud	4 950	1 050
Muud laekumised kaasmistamislepingu alusel	1 400	1 242
Vahendatud teenuste tulud	15 648	21 813
Muud	0	159
Kokku muud tulud	21 998	24 264

Lisa 10 Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud (eurodes)

	2018	2017
Üür ja rent	-9 191	-11 059
Mitmesugused bürookulud	-8 309	-6 324
Uurimis- ja arengukulud	0	-3 108
Lähetuskulud	-2 847	-360
Tööjõukulud	-101 277	-101 629
Infopäevade ja seminaride korraldamine	-8 169	-4 653
Õppereisidel, messidel ja seminaridel osalemise kulud	-71 672	-65 169
Muud rakenduskava kulud	-20 282	-17 812
Muud otsesed projektikulud	-27 421	-8 510
Kokku sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	-249 168	-218 624

Lisa 11 Mitmesugused tegevuskulud (eurodes)

	2018	2017
Riiklikud ja kohalikud maksud	-127	-10
Kulu ebatöenäoliselt laekuvatest nõuetest	-60	-2 131
Noortefond	0	-5 000
Projekti- ja rakenduskavakulude omafinantseering	-8 569	-1 788
Kupongiraamatu projekti kulud	0	-254
Vahendatud teenuste kulud	-16 766	-21 842
Puhkusereservi vähendus	1 065	586
Muud	-151	-252
Kokku mitmesugused tegevuskulud	-24 608	-30 691

Lisa 12 Tööjõukulud (eurodes)

	2018	2017	Lisa nr
Palgakulu	-76 194	-76 004	
Sotsiaalmaksud	-25 083	-25 625	
Kokku tööjõukulud	-101 277	-101 629	
Sellest kajastatud sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsese kuluna	-101 277	-101 629	10
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	4	4	

Tööjõukulude all kajastuvad lisaks töölepinguga töötavate töötajate palgakuludele ka juhatuse liikmete ja hindamiskomisjoni liikmete ning ühekordsete projektide palgakulud.

Lisa 13 Seotud osapooled

(eurodes)

Liikmete arv majandusaasta lõpu seisuga		
	31.12.2018	31.12.2017
Juriidilisest isikust liikmete arv	99	102

Saldod seotud osapooltega rühmade lõikes

	31.12.2018		31.12.2017	
	Nõuded	Kohustised	Nõuded	Kohustised
Asutajad ja liikmed	3 969	70	3 287	0
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	0	0	4 858	0

2018	Ostud		Müügid			
Asutajad ja liikmed	2 911		700			
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	4 413		650			
2017	Ostud	Müügid	Antud laenud	Antud laenude tagasimaksed	Saadud laenud	Saadud laenude tagasimaksed
Asutajad ja liikmed	1 022	300	0	0	0	0
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	1 480	166	0	0	0	0

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused		
	2018	2017
Arvestatud tasu	33 339	29 827

Aruandeaasta ostud seotud osapooltelt jagunevad alljärgnevalt:

- a) ostud liikmetelt summas 2 911 eur - teenuste soetamine (seminaride ja koosolekute korraldamise ja toitlustamise teenused);
 b) ostud tegev- ja kõrgem juhtkonnalt ning nendega seotud ettevõtetest summas 4 413 eur - teenuste soetamine (seminaride ja koosolekute

korraldamise ja toitlustamise teenused).

Aruandeaasta müügid seotud osapooltele jagunevad alljärgnevalt:

- a) müügid liikmetele summas 700 eur - teenuste müük (koolitusprogrammi "Innovatsiooni otsingul" osalustasu arved);
- b) müügid tegev- ja kõrgem juhtkonnale ning nendega seotud ettevõtetele summas 650 eur- teenuste müük (koolitusprogrammi "Innovatsiooni otsingul" osalustasu arved).

Tegev- ja kõrgema juhtkonna sisse on arvestatud tegevjuhti ja juhatuse liikmeid.

Juhatuse liikmetele ei ole ettenähtud lepingu lõpetamisega või ametist lahkumisega seotud hüvitisi ja kompensatsioone.